

T.C. Resmî Gazete		
Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır		
Kuruluşu: 7 Ekim 1920	15 Ağustos 2013 PERŞEMBE	Sayı :28736

15.08.2013 TARİHİNDE YAYINLANAN ESKİ YÖNETMELİK

Gazi Üniversitesinden:

GAZİ ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Gazi Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde yürütülen lisansüstü eğitim –öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Gazi Üniversitesine bağlı enstitülerde uzaktan/örgün eğitim yoluyla yürütülen, tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora, sanatta yeterlik ve bütünlük doktora programlarından oluşan lisansüstü eğitim –öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik takvim: Lisansüstü eğitimlerde yarıyıl, yaz dönemi, yeterlik ve benzeri tarihleri içerecek şekilde Senato tarafından belirlenerek, ilgili enstitülerce ilan edilen eğitim dönemini,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Akademik Kurul: Anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalının lisansüstü eğitim programlarında görev alan profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanlı öğretim üyeleri ve doktora/sanatta yeterlik unvanı almış öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,

ç) Anabilim Dalı/Ana Sanat Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Lisansüstü Eğitim –Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan ve enstitüde lisansüstü programı bulunan akademik birimleri,

d) Anabilim Dalı/Ana Sanat Dalı Başkanı: Bu fıkranın (d) bendinde tanımlanan akademik birimin başkanını,

e) Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok bir takvim yılı süren tamamlama eğitimini,

f) **Danışman:** Enstitüde kayıtlı lisansüstü öğrencilerine rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulunca atanan Gazi Üniversitesindeki öğretim üyesini veya doktora/sanatta yeterlik unvanı almış öğretim görevlisini,

g) **Doktora Yeterlik Komitesi:** Yeterlik sınavlarını düzenlemek ve yürütmek üzere enstitü anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla iki yıl için görevlendirilen beş öğretim üyesinden oluşan komiteyi,

ğ) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,

h) **Enstitü: Gazi Üniversitesinde lisansüstü eğitim veren bir enstitüyü,**

ı) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim ve ana sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,

- i) **Enstitü Yönetim Kurulu:** Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- j) İlgili başkanlık: Enstitüde açık bulunan lisansüstü programı yürüten ilgili anabilim/ ana sanat/bilim/sanat dalı başkanlığını,
- k) İkinci danışman: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik yapan öğrencinin tez veya uygulama konusunun özelliği gereği enstitü yönetim kurulunca atanan, doktora/sanatta yeterlik unvanı almış yurtiçi ve yurtdışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumundaki ya da yükseköğretim kurumu dışındaki kişiyi,
- l) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- m) Öğrenci: Lisansüstü eğitim yapmak üzere enstitüde kayıtlı olan lisans ya da yüksek lisans mezunlarını,
- n) Rektörlük: Gazi Üniversitesi Rektörlüğünü,
- o) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulurak değerlendirilen yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,
- ö) Senato: Gazi Üniversitesi Senatosunu,
- p) **Tez:** Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- r) Tez İzleme Komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen biri danışmanı olmak üzere en az üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- s) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
- ş) Üniversite: Gazi Üniversitesini,
- t) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, yarıyıl sonu sınav günleri hariç, en az 14 haftalık çalışma dönemini kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü yönetim kurulları tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan eğitim süresini,
- u) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Sınavını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar, Programlara Başvuru, Kesin Kayıt ve Kayıt Yenileme ile İlgili Genel Hükümler

Lisansüstü programlar ile ilgili genel hükümler

MADDE 4 – (1) Lisansüstü programlar; enstitülerin anabilim ve ana sanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(2) İlgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulu kararı, enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla bir enstitü, anabilim veya ana sanat dalında o anabilim veya ana sanat dalından farklı bir ad taşıyan bir başka lisansüstü programı da açabilir.

(3) **Enstitülerde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir enstitü anabilim dalının başkanı, enstitü müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır ve Rektörlüğe bilgi verilir.**

(4) Yüksek lisans programı, tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programlar ilgili anabilim dalının önerisi, ilgili enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile açılır.

(5) İkinci öğretimde, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans programı açılabilir. **İkinci öğretimde; tezli yüksek lisans ve doktora programı açılmaz.**

(6) Lisansüstü programlar, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla yurtiçi ve yurtdışında birbirini tamamlayan lisansüstü programlar şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları, Senatonun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

(7) Enstitüdeki lisansüstü **programlara öğrenci alınıp alınmamasına, alındığı takdirde kontenjanların tespitine, ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun görüşü ve ilgili başkanlığın teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunca karar verilir.**

Yatay geçiş, değişim programları ve programlar arası geçişle öğrenci kabulü

MADDE 5 – (1) Enstitünün ya da başka bir yükseköğretim kurumunun bir lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve aldığı derslerin tamamından başarılı olmuş **araştırma görevlileri**, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla enstitüde yürütülen lisansüstü programlara **yatay geçiş yapabilirler. Başvuran adayların bu Yönetmeliğin ilgili maddesindeki asgari başvuru koşullarını sağlaması gerekir.**

(2) ERASMUS, FARABİ ve MEVLANA gibi öğrenci değişim programlarına ilişkin uygulamalar, ilgili mevzuat ve Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde yapılır.

(3) Enstitünün herhangi bir doktora programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarıyla tamamlamış bir öğrenci, varsa aynı bilim/sanat dalının (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/ana sanat

dalı) tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilir. İlgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile geçişi uygun görülen öğrencinin programa intibakı yapılır.

(4) Aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/ana sanat dalı) olmak koşuluyla tezli yüksek lisans programından, tezsiz yüksek lisans programına geçiş, adayın başvurusu üzerine ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile gerçekleşir.

(5) Aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/ana sanat dalı) olmak koşuluyla tezsiz programdan tezli programa geçiş, öğrencinin tezli lisansüstü programın asgari başvuru koşullarını sağlaması, aldığı dersleri başarıyla tamamlaması ve genel not ortalamasınının 4,00 üzerinden en az 3,50 olması koşuluyla, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile gerçekleşir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.

(6) Aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/ana sanat dalı) yürütülen tezli yüksek lisans programında kayıtlı ders dönemi öğrencilerinden asgari başvuru koşullarını sağlayanlara, en az bir yarıyılı tamamlamış, aldığı derslerin tamamından başarılı olmuş ve genel not ortalaması 4,00 üzerinden en az 3,50 olan öğrencinin talebi, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile bütünlük doktora programına geçiş hakkı tanınır.

(7) Programlar arasında geçiş bir kez yapılır.

Tezli yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların bir lisans diploması veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş denklik belgesine sahip olmaları gerekir.

(2) Tezli yüksek lisans programlarına başvurularında başvurduğu programın puan türünde **ALES' ten 60,00 ve üzeri; tezsiz yüksek lisans** programlarına başvurularında başvurduğu programın puan türünde **ALES' ten 55,00** ve üzeri veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan almış olmaları gerekir. Ancak, enstitülerin Senato tarafından belirlenen bazı ana sanat/sanat dallarına başvuran adaylar için ALES puan şartı aranmaz.

(3) Yüksek lisans programlarına başvuru için KPDS/ÜDS/YDS veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan birine ait yabancı dil belgesine sahip olma şartı ve/veya bu sınavlara ait taban puanlar ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulu tarafından belirlenir.

(4) Yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adayların ilgili eğitim dilinde KPDS/ÜDS/YDS sınavından 75 ve üzeri veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

(5) Aday başvuruları ve kayıtlarla ilgili tüm bilgiler Üniversite tarafından duyurulur. Yüksek lisans programlarına adayların başvuruları ilgili enstitü müdürlüğünce belirlenen yöntemle yapılır. Adaylar kesin kayıt için istenen belgeleri süresi içinde eksiksiz olarak teslim etmek zorundadır.

(6) Açılacak programların ilanında ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve/veya enstitü yönetim kurulu kararı ile özel şartlar ve/veya bu Yönetmelikte öngörülen asgari kriterlerin üzerinde kriterler de belirlenebilir.

(7) Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenir.

(8) Kurum/kuruluşların uzman kadrolarını oluşturmaya yönelik olarak, ilgili kurum/kuruluş ve Üniversite arasında eğitim/işbirliği protokolü imzalanması halinde, kurum/kuruluşta çalışan lisans diplomasına sahip adayların yüksek lisans programlarına kabulünde eğitim/işbirliği protokolünde belirlenen koşullar geçerlidir.

(9) İlan başvuran adaylar, ilgili başkanlığın teklif edeceği on kişilik jüri önerisini dikkate alarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen en az üç, en fazla beş asil ve iki yedek üyeden oluşan jüri tarafından yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat sınavına tabi tutulur. İlgili akademik birimde yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması halinde on kişilik jüri önerisi şartı aranmaz. Sınav usulüne ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına giriş başarı puanı ve ek kontenjan

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adaylardan **yetenek sınavı/portfolyö incelemesine veya mülakata alınacakların sayısı**, ilan edilen kontenjanın üç katı ile sınırlandırılır. Bu sayı, ALES veya eşdeğer puanın %50'si ile lisans not ortalamasınının %25'inin toplamı alınarak belirlenir. ALES şartı aranmayan anabilim/ana sanat/bilim/sanat dallarında bu sayının belirlenmesinde lisans bitirme ortalamasınının %65'i esas alınır. Bu şekilde elde edilen puanlar en yüksekten başlayarak sıralanır.

(2) Tezli yüksek lisans programlarına giriş başarı puanı; ALES veya eşdeğer puanın %50'si, lisans not ortalamasınının %25'i ve yapılacak **yetenek sınavının/portfolyö incelemesinin veya mülakat sınav** notunun %25'inin toplamı alınarak hesaplanır. ALES şartı aranmayan tezli yüksek lisans programlarına giriş başarı puanı; lisans not ortalamasınının %65'i ve yapılacak yetenek sınavı/portfolyö incelemesinin veya mülakat sınav notunun %35'i alınarak hesaplanır. Elde edilen puanlar en yüksekten başlayarak sıralanır. Yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya **mülakat notu 40'm veya giriş başarı puanı 60'm altında olan adaylar başarısız sayılır.** Giriş başarı puanı 60 veya üzerinde, yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat notu 40 veya üzerinde olanlar belirlenen kontenjanlar dâhilinde yerleştirilir. Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES, yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat sınav notu ile

lisans mezuniyet ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Yetenek sınavına/portfolyö incelemesine veya mülakata girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına giriş başarı puanı; ALES veya eşdeğer puanın %50'si, ve lisans bitirme ortalamasının %50'sinin toplamı alınarak hesaplanır. ALES şartı aranmayan anabilim/ana sanat/bilim/sanat dallarında giriş başarı puanı olarak lisans bitirme ortalaması alınır. Bu şekilde elde edilen puanlar en yüksekte başlayarak sıralanır ve ilan edilmiş kontenjan kadar kayıt alınır. Giriş başarı puanı 55'in altında olan adaylar başarısız sayılır. Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES (ALES şartı aranarlarda) ile lisans mezuniyet ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(4) Yükseköğretim kurumlarının fakülte veya dört yıllık yüksekokul bölümlerini/anabilim dallarını birincilikle bitiren adaylar için mezun oldukları alandaki tezli yüksek lisans programlarına ek kontenjan açılabilir. Ek kontenjanın hangi programda ve kaç kontenjanla açılacağına enstitü yönetim kurulu karar verir. Bu başvurular genel başvuru sıralaması dışında değerlendirilir. Adayların kabulünde asgari başvuru şartlarının yerine getirilmesi gereklidir. Adayların başarı puanları en yüksekte başlayarak sıralanır. Yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat notu 40'ın veya giriş başarı puanı 60'ın altında olan adaylar başarısız sayılır. Giriş başarı puanı 60 veya üzerinde, yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat notu 40 veya üzerinde olanlar belirlenen kontenjanlar dâhilinde yerleştirilir. Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES, yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat sınavı ile lisans mezuniyet ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Yetenek sınavına/portfolyö incelemesine veya mülakata girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Kesin kayıt hakkı kazanan bölüm birincileri ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Kesin kayıt hakkı kazanamayan kontenjan fazlası adaylar ise diğer başvurularla birlikte genel sıralamaya dâhil edilir.

(5) Stratejik değeri yüksek, ulusal veya uluslararası tübitak ve Ulusal Ajans projelerinde görev alan adaylar için çalıştıkları alanla uyumlu tezli yüksek lisans programlarına, çalışmalarını tez konusu yapmak koşuluyla proje ekibinin teklifi, enstitü yönetim kurulunun kararı ile ek kontenjan açılabilir. Bu başvurular genel başvuru sıralaması dışında değerlendirilir. Adayların kabulünde asgari başvuru şartlarının yerine getirilmesi gereklidir.

Doktora ve sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programına başvurabilmek için adayların, yüksek lisans not ortalamasının en az 2,50 / 4,00 olması ve bir tezli yüksek lisans diploması veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş denklik belgesine sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans sonrası doktora (bütünleşik doktora)/sanatta yeterlik programına Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ilan edilen kontenjanın 1/2'sine kadar ek kontenjan verilebilir.

(3) Bütünleşik doktora programına başvuran adaylar aynı programın tezli yüksek lisans programına da başvurmuş sayılır.

(4) Bir programda aynı anda hem bütünleşik doktora hem de yüksek lisans yapılamaz.

(5) **Lisans sonrası doktora (bütünleşik doktora)/sanatta yeterlik programına başvurabilmek için** adayların lisans not ortalamasının en az 3,50 / 4,00 olması kaydıyla bir lisans diploması veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş lisans eğitimi denklik belgesine sahip olmaları gerekir.

(6) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Diş Hekimliği ve Veteriner Fakülteleri diplomasına, Eczacılık ve Fen Fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olan adaylar, yüksek lisans yapmadan doktora programlarına başvurabilirler.

(7) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvurularda; tezli yüksek lisans sonrası için başvuru puan türünde **ALES' ten 60** ve üzeri, lisans sonrası için başvuru puan türünde **ise 85 ve üzeri** veya **Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan alınmış olması gerekir.** Ancak, enstitülerin Senato tarafından belirlenen bazı ana sanat/sanat dallarına başvuran adaylar için ALES puan şartı aranmaz.

(8) Tezli yüksek lisans sonrası başvurularda **KPDS/ÜDS/YDS sınavından 55 ve üzeri, lisans sonrası doktora ve sanatta yeterlik programı için başvurularda ise 75 ve üzeri** veya Yükseköğretim Kurulu'nca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan alınmış olması gerekir.

(9) Yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adayların ilgili eğitim dilinde KPDS/ÜDS/YDS sınavından 75 ve üzeri veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

(10) Yabancı diller üzerine yürütülen programlara giriş için; adayların ilgili tezli yüksek lisans programından mezun olmaları veya ilgili yabancı dilde KPDS/ÜDS/YDS sınavından 80 ve üzeri veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puanlarda yabancı dil belgesi almış olmaları gerekir.

(11) Aday başvuruları ve kayıtlarla ilgili tüm bilgiler Üniversite tarafından ilan edilir. Doktora ve sanatta yeterlik programlarına aday başvuruları, ilgili enstitü müdürlüğünce belirlenen yöntemle yapılır. Adaylar kesin kayıt için istenen belgeleri süresi içinde eksiksiz olarak teslim etmek zorundadır.

(12) **Açılacak programların ilanında;** ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve/veya enstitü yönetim kurulu kararı ile **özel şartlar ve/veya bu Yönetmelikte öngörülen asgari kriterlerin üzerinde kriterler de belirlenebilir.**

(13) İlane başvuran adaylar, ilgili başkanlığın teklif edeceği on kişilik jüri önerisini dikkate alarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen en az üç, en fazla beş asil ve iki yedek üyeden oluşan jüri tarafından yetenek

sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat sınavına tabi tutulur. İlgili akademik birimde yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması halinde on kişilik jüri önerisi şartı aranmaz. Sınav usulüne ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

Doktora ve sanatta yeterlik programlarına giriş başarı puanı ve ek kontenjan

MADDE 9 – (1) Başvuran adaylardan yetenek sınavına/portfolyö incelemesine veya mülakata alınacakların sayısı, ilan edilen kontenjanın üç katı ile sınırlandırılır. ALES veya eşdeğer puanın %50'si, ve bütünlük doktora başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans not ortalamasının %25'inin toplamı ile elde edilecek puanlar en yüksekten başlayarak sıralanır.

(2) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına giriş başarı puanı; ALES veya eşdeğer puanın %50'si, bütünlük doktora başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans not ortalamasının %25'i ve yapılacak yetenek sınavının/portfolyö incelemesinin veya mülakat sınav notunun %25'inin toplamı alınarak hesaplanır.

(3) **ALES şartı aranmayan programlarda giriş başarı puanı;** lisans sonrası doktora başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans **not ortalamasının %65'i** ve yapılacak yetenek sınavının/portfolyö incelemesinin veya **mülakat sınav notunun %35'inin** toplamı alınarak hesaplanır. (4) Elde edilen puanlar en yüksekten başlayarak sıralanır. **Yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat notu 50'nin veya giriş başarı puanı 70'in altında olan adaylar başarısız sayılır.** Giriş başarı puanı 70 veya üzerinde, yetenek sınavı / portfolyö incelemesi veya mülakat notu 50 veya üzerinde olanlar, belirlenen kontenjanlar dâhilinde yerleştirilir. Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES, yetenek sınavı/portfolyö incelemesi veya mülakat sınav notu ile bütünlük doktora başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek mezuniyet ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Yetenek sınavına/portfolyö incelemesine veya mülakata girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(5) Stratejik değeri yüksek, ulusal veya uluslararası TÜBİTAK ve Ulusal Ajans projelerde görev alan adaylar için çalıştıkları alanla uyumlu doktora/sanatta yeterlik programlarına, çalışmalarını tez konusu yapmak koşuluyla proje ekibinin teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile ek kontenjan açılabilir. Bu başvurular genel başvuru sıralaması dışında değerlendirilir. Adayların kabulünde asgari başvuru şartlarının yerine getirilmesi gereklidir.

Yabancı uyruklu ya da eğitimini yurtdışında tamamlayan öğrencilerin kabulü

MADDE 10 – (1) Yabancı uyruklu öğrenciler, Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilmiş lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak, doktora ve sanatta yeterlik programına başvuranlardan anadilleri dışında İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS/KPDS/YDS'den en az 55 veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan almak ve enstitü yönetim kurulu tarafından ilgili program için belirlenen şartları yerine getirmek kaydıyla, ilgili başkanlığın görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenen kontenjan, usul ve esasları dâhilinde lisansüstü programlara kabul edilir.

(2) Yabancı uyruklu öğrencilerin başvurularında bütünlük doktora girecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini ve lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösterir Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden (TÖMER) en az C1 düzeyinde belgeyi enstitüye vermeleri zorunludur. Resmi dili Türkçe olan yabancı devlet uyruklu öğrencilerden ve lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye'de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez.

(3) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalar ile gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu ve anlaşmalı öğrenciler, bu Yönetmeliğin 6, 7, 8 ve 9 uncu maddelerinde belirtilen hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilen, ancak lisans derecesini başvurdukları lisansüstü programdan farklı alanlarda veya başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olanlara ilgili anabilim/ana sanat/ bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun kararı ile bilimsel hazırlık dersleri aldırılabilir.

(2) Doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen, ancak tezli yüksek lisans derecesini başvurdukları lisansüstü programdan farklı alanlarda almış olanlara, ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bilimsel hazırlık dersleri aldırılabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken dersler en az üç, en fazla altı ders olmak üzere ilgili başkanlık tarafından önerilir ve ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanır. Bilimsel hazırlık dersleri lisans ya da kayıtlı olduğu program dışındaki lisansüstü derslerden oluşabilir.

(4) Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programında bilimsel hazırlık uygulanmaz.

(5) Bilimsel hazırlık dersleri, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılmaz.

(6) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, lisansüstü not ortalamasında hesaba katılmaz.

(7) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrencinin, başvurmuş olduğu programa başlayabilmesi için bilimsel hazırlık programı derslerinin tümünü başarmış olması esas olmakla birlikte; bilimsel hazırlık programı devam ederken ilgili başkanlığın önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile lisansüstü programına yönelik dersler de aldırılabilir. Bilimsel hazırlık programını başarıyla tamamlayamayan öğrenciler lisansüstü derslerini tamamlamış sayılmaz.

(8) Bilimsel hazırlık programı için belirlenen süre en çok bir takvim yılıdır. Bu programda geçirilen süre, bir yılı aşmamak şartıyla bu Yönetmelikte belirtilen tezli yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez. Bir yılı aşması halinde, ilgili programın süresinden kullanılmış sayılır.

(9) Bilimsel hazırlık programını, lisansüstü programların azami süreleri içinde başarıyla tamamlayamayan öğrenciye, ilgili başkanlığın teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yeni bilimsel hazırlık dersi/dersleri aldırılır.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Bir lisans veya lisansüstü programından mezun olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, enstitü yönetim kurulu tarafından ilan edilen kontenjanlar dâhilinde **her yarıyıldan en çok iki ders için özel öğrenci başvurusunda bulunabilirler**. Başvurular enstitü yönetim kurulunca değerlendirilerek karara bağlanır.

(2) Özel öğrencilerin kabulünde not düzeyi aranmaz ve giriş sınavı yapılmaz. **Özel öğrenciler, öğrencilik haklarından yararlanamazlar**; ancak, asıl öğrenciler gibi, dersi/dersleri aldıkları yarıyıl için Üniversiteye karşı yükümlülüklerini yerine getirmek ve izledikleri derslerin bütün koşullarına uymak zorundadırlar.

(3) **Özel öğrencilerin giriş sınavlarını başararak lisansüstü programlara kabulü halinde; son üç yılda özel öğrenci olarak Üniversitenin lisansüstü programlarından aldıkları en fazla dört ders enstitü yönetim kurulu kararı ile saydırılabilir. Bu derslerden en fazla ikisi enstitünün başka anabilim/ana sanat/bilim/sanat dallarından veya Üniversitenin diğer enstitülerinden alınmış olabilir. Program dışından alınan derslerin saydırılmasında ilgili başkanlığın görüşü alınır.**

(4) Bilimsel hazırlık dönemi öğrencileri kayıtlı oldukları programlarda özel öğrenci olarak ders alamazlar.

(5) Özel öğrencilere diploma veya unvan verilmez. Ancak aldıkları dersleri ve notları gösteren bir belge verilebilir. Bu belge özel öğrencilik statüsü belirtilir.

(6) Özel öğrencilerin kredi/saat başına ödeyecekleri katkı payı Senatoca belirlenir.

Lisansüstü programlara başvuru için gerekli belgeler

MADDE 13 – (1) Lisansüstü programlara başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, Üniversite tarafından ilan edilen şekilde ve takvime uygun olarak yapılır.

(2) Lisansüstü programlara başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri en fazla iki programa başvurabilirler. Başvuru için aşağıdaki belgeler istenir.

a) ALES sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı (ALES şartı aranan programlar için),

b) Yabancı dil belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı,

c) Yüksek lisans ve bütünlük doktora programları için lisans, doktora programları için tezli yüksek lisans diplomasının aslı veya Üniversitece onaylı sureti, yabancı ülkelerdeki lisans/tezli yüksek lisans programını bitirmiş öğrencilerden diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı sureti,

ç) Diplomaya esas teşkil eden, genel akademik başarı not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesi.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 14 – (1) Lisansüstü programlara kabul edilen adayların listesi asıl ve yedek olarak enstitü yönetim kurulunun kararı ile kesinleşir ve enstitü tarafından ilan edilir. Kesin kayıt işlemleri enstitü tarafından duyurulan süre içerisinde ve belirlenen esaslara uygun olarak yapılır. **Süresi içerisinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar öğrenci olma hakkını kaybederler**. Bu adayların yerine sırasıyla yedek listedeki adaylar ilan edilerek kabul edilirler. Yapılan ilanlar ve bu ilanlara ilişkin güncellemeleri takip etme sorumluluğu adaylara aittir.

Kayıt yenileme ve ilgili mevzuat kapsamında yeniden kayıt yaptıran öğrenciler

MADDE 15 – (1) Güz ve bahar yarıyılları başında ve akademik takvimde belirtilen tarihlerde; tezsiz programlarda kayıtlı öğrenciler ikinci öğretim ücretini, uzaktan öğretim programında kayıtlı öğrenciler Senato tarafından belirlenen ders ücretini, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterli programlarında kayıtlı öğrenciler normal sürelerini aşmaları halinde katkı payını, yabancı uyruklu öğrenciler ise kayıtlı oldukları tezli/tezsiz ya da uzaktan öğretim programlarına ait Senato tarafından belirlenen ücretleri ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğünce istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

(2) Kayıt yaptırmayan, katkı payı, ders ücreti veya ikinci öğretim ücretini ödemeyenlerin kaydı yenilenmez kendilerine öğrenci belgesi, staj yazısı ve askerlik belgesi gibi belgeler verilmez, öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

- (3) Mazeretsiz iki yarıyıl kaydı yaptırmayan öğrencinin danışmanlığı anabilim dalı başkanlığına aktarılır.
- (4) Öğrencinin dilekçe ile başvurması halinde enstitü yönetim kurulu kararı ile kayıtlı olduğu programla ilişkisi kesilir.
- (5) Herhangi bir sebeple ilişkisi kesilip daha sonra 6353 sayılı Kanununun 11 inci maddesi ile yeniden kayıt yaptıran öğrencilerin intibakı ilgili başkanlığın teklifi üzerine Enstitü Yönetim Kurulunca yapılır. Bu öğrenciler için:
- a) **İlişkisi kesilmeden önceki öğrenimde geçen süreleri öğrenim sürelerinden sayılır.**
- b) Tez döneminde olanlarda, öncelikli olarak ilişki kesilmeden önceki danışmanları yeniden atanabilir.
- c) Ders dönemi, yeterlik dönemi, tez dönemi ve diğer hususlar bu Yönetmelikteki hükümlere tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim Esasları

Ders seçimi

MADDE 16 – (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrenciler ders seçimlerini danışman onayıyla, danışmanı atanmayan öğrenciler ise danışmanı atanıncaya kadar ilgili enstitü anabilim/bilim dalı başkanı onayıyla yaparlar.

Ders alma ve alınan derslerin kabulü

MADDE 17 – (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrenciler, danışmanın uygun gördüğü en çok iki dersi kendi programının dışından alabilirler.

Ders ekleme ve bırakma

MADDE 18 – (1) Akademik takvimde belirlenen süre içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma işlemleri, bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılır.

Eğitim-öğretim takvimi

MADDE 19 – (1) Lisansüstü akademik takvimi her yıl Senato belirler.

Dersler, kredi değerleri ve kredi transferi

MADDE 20 – (1) Her enstitü; anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurul kararı ile verilecek derslerin içerikleri, değerlendirme yöntemi ve başarı kriterleri ile beraber kataloğunu oluşturur. Oluşturulan katalog her yarıyıl içerik açısından ilan edilir, varsa gerekli güncellemeler dersi veren öğretim üyelerince yapılır.

(2) Her yarıyıl, bilimsel hazırlık programları hariç, **açılacak lisansüstü dersler ve bunların sorumlu öğretim üyeleri** veya doktora/sanatta yeterlik unvanı almış öğretim görevlileri anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun yazılı görüşü üzerine **enstitü kurulu tarafından karara bağlanır.** Anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile başka yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri de ders vermek üzere görevlendirilebilirler. Doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip olan kişiler de, gerek görüldüğünde enstitü yönetim kurulu kararı ile çok disiplinli ve disiplinler arası alanlarda ders vermek üzere Üniversitenin diğer birimlerinden veya Üniversite dışından görevlendirilebilir.

(3) Enstitülerin lisans eğitimi olmayan anabilim dallarındaki akademik kurul, o anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalında ders veren bir önceki ve mevcut dönemdeki öğretim üyeleri ve doktora/sanatta yeterlik unvanı almış öğretim görevlilerinden oluşur.

(4) Anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalındaki akademik kurullardan talep edilen bilgi ve belgelerin enstitüye zamanında ulaştırılmaması halinde, söz konusu durum için enstitü yönetim kurulu tarafından resen karar alınır ve uygulanır.

(5) Bir dersin açılabilmesi için gerekli öğrenci sayısı enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Bir derse belirlenen sayının altında öğrencinin kayıt yaptırmaması halinde, bu öğrenciler açılmış olan derslere yapacakları tercih dikkate alınarak geçiş yapabilirler.

(6) Bir öğrencinin enstitüye kayıt olmadan önceki son üç yılda yurtiçi/yurtdışı bir yükseköğretim kurumundan kayıtlı olduğu lisansüstü programda aldığı derslerden kayıtlı olduğu anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalına ait olanlardan en fazla iki ders, ilgili başkanlığın görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile devam etmekte oldukları program için geçerli sayılabilir. Daha önce mezun olunmuş bir lisansüstü programdan alınan dersler bu kapsam dışındadır.

(7) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler, enstitü yönetim kurulunun kararı ile devam etmekte oldukları program için geçerli sayılır.

(8) Lisansüstü derslerin kredi değerleri ve hangi derslerin kredisiz olacağı enstitü kurulu kararıyla belirlenir.

(9) Öğrenci, enstitünün başka anabilim/ana sanat/bilim/sanat dallarından veya anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalının önerisi ve **enstitü yönetim kurulunun onayı ile üniversitenin diğer enstitülerinden veya farklı yükseköğretim kurumlarından en fazla iki ders alabilir.**

(10) Danışmanlar, lisansüstü programlarda danışmanlığını yaptığı her öğrenci için uzmanlık alan dersi açar. Öğrenci, her yarıyıl kendi danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersleri, Enstitü Yönetim Kurulunca danışmanın atandığı tarihte başlar ve **Enstitü Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine ya da ilişkisinin kesilmesine karar verdiği tarihe kadar devam eder.** Bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder. Uzmanlık alan dersleri krediden sayılmaz.

(11) Uzmanlık alan dersinin sonuçları her yarıyıl sonunda danışman tarafından BAŞARILI veya BAŞARISIZ olarak değerlendirilir. **Üst üste iki dönem uzmanlık alan dersinden başarısız olan öğrenciye yeni bir danışman atanır.** Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Tez öğrencisi yeni bir tez konusu seçmek zorundadır.

Devam zorunluluğu

MADDE 21 – (1) Öğrenciler, teorik derslerin %70'ine, uygulamalı derslerin %80'ine katılmak zorundadır. Öğrencilerin devam durumları dersin öğretim elemanı tarafından izlenir.

Mazeret ve izin durumu

MADDE 22 – (1) Hastalık raporu ya da enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilir mazereti olan öğrenciler, mazeretlerinin sona ermesinden itibaren beş iş günü içinde bildirmek kaydıyla, rapor süresince veya mazeretine uygun olarak verilecek süre zarfında izinli sayılırlar. İzinli öğrenciler raporlu oldukları süre içerisinde sınavlara giremezler.

(2) Verilen izinler de dâhil devam zorunluluğunu yerine getiremeyen öğrenciler o dersten başarısız sayılırlar.

(3) İzin nedeniyle ara sınavına giremeyen öğrenciler akademik takvimde belirtilen mazeret ara sınavına alınırlar. **Final ve bütünleme sınavları için mazeret sınavı yapılmaz. İzin nedeniyle yeterlik sınavına giremeyen öğrenciler ise bir sonraki dönemde yeterlik sınavına girerler.**

(4) Askerlik, yurtdışı eğitim, yurtdışı görev ve uzun süreli sağlık kurulu raporu ile belgelenen hastalık sebebiyle eğitime devam edemeyen öğrenciler ile 657 sayılı Kanununun 104 üncü ve 105 inci maddelerinde belirtilen mazeret ve hastalık izinleri, aynı kanun uyarınca kadın memura doğum yapması halinde verilen ücretsiz izinler ve zorunlu askerlikte geçen süreler öğrencilerin azami sürelerine eklenir.

(5) Yukarıda belirtilen haller dışında kaydını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıl ders seçemezler. Yeterlik/tez aşamasında iseler danışman/yeterlik komitesi/tez izleme komitesi tarafından o yarıyıl değerlendirme dışı bırakılarak başarısız sayılırlar. Bu durumlarda geçen süreler öğrenim süresine dâhil edilir.

Ders dönemi sınavları, değerlendirme ve sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 23 – (1) Öğrenciler ara sınav ve/veya dönem içi çalışmalarından başka, dönem sonu sınavına ve/veya dönem sonu proje çalışması değerlendirmesine alınır. İlgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı tarafından belirlenen dönem sonu sınav programı ilgili başkanlıkça duyurulur.

(2) İlgili dersin öğretim elemanı tarafından dönem başında öğrenciye ilan edilen değerlendirme yöntemi ve başarı kriterleri çerçevesinde öğrencinin başarı değerlendirmesi yapılır.

(3) Öğrenci başarısız olduğu bir dersi tekrar alabilir ya da yerine başka bir dersi seçebilir. Öğrenciler, enstitü yönetim kurulu kararı ile genel not ortalamalarını yükseltmek için başarılı oldukları dersleri de tekrarlayabilirler.

(4) Ara sınavlar ve/veya dönem içi çalışmalar, dönem sonu sınavı ve/veya dönem sonu proje çalışması 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bir dersin başarı notunun hesaplanmasında dönem içi ve dönem sonu değerlendirme notunun ağırlığı ilgili öğretim üyesinin değerlendirme ve başarı kriterleri çerçevesinde belirlenir. Dönem içi değerlendirme notunun ağırlığı en az %25, en fazla %75 olabilir. **Öğrencinin ilgili dersten başarılı sayılabilmesi için yüksek lisansta harf başarı notunun CC, doktora, bütünlük doktora ve sanatta yeterlikte harf başarı notunun CB olması gerekir.**

(5) Kredili bir dersin başarı harf notu dersi veren öğretim elemanı tarafından takdir edilir. Başarı harf notunun başarı notuna çevrilmesinde aşağıdaki çizelge esas alınır.

Harf Notu	Katsayı	Standart Puanlama
AA	4,00	90-100
BA	3,50	85-89
BB	3,00	80-84
CB	2,50	75-79
CC	2,00	70-74
DC	1,50	60-69
DD	1,00	50-59

FF	0,00	0-49
----	------	------

(6) Ayrıca, çizelgedeki harf notlarının dışında kalan değerlendirmeler için aşağıdaki harfler kullanılır:
B: Başarılı/Geçer, K: Başarısız/Kalır, D: Devamsız, G: Sınava Girmedir.

(7) Öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı not, o dersin kredi değeri ile öğrencinin aldığı başarı notu katsayısı çarpılarak bulunur. Genel not ortalaması, alınan derslerin ağırlıklı notları toplamının ders kredileri toplamına bölünmesi ile elde edilir. Genel not ortalamasına dâhil edilmeyen derslerin kredileri, tamamlanması gerekli olan toplam kredi miktarına sayılmaz. **Tekrar edilen derslerden alınan en son not, genel not ortalamasına katılır. Bütün notlar öğrenci durum belgesine geçirilir. Tezli yüksek lisans için 21, doktora/sanatta yeterlik için 24 krediyi sağlayan, harf başarı notu en yüksek dersler genel not ortalaması hesaplanmasında dikkate alınır ve not ortalaması 4,00 üzerinden 3,75'in üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır ve bu öğrencilere üstün başarı belgesi verilir.**

(8) **Mezuniyet için** genel not ortalamasının **tezli yüksek lisans en az 2,50/4,00, doktora ve sanatta yeterlikte ise en az 3,00/4,00 olması gerekir.** Toplam kredisini tamamladığı halde mezuniyet şartını sağlayamamış olan öğrenciler yeni ders/dersler olarak bu şartı sağlarlar.

(9) Derse devam yükümlülüklerini ya da ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmediği için dönem sonu sınavına girme hakkını elde edemeyen öğrenciler devamsız (D) sayılır ve bu durumdaki öğrencilerin harf notu FF olarak işlem görür. Tez çalışması, seminer ve dönem projesi gibi dersler başarılı (B) ya da başarısız (K) olarak değerlendirilir. B ve K notları genel not ortalamasına katılmaz. Sınavlara katılmayan öğrencilere girmedir (G) notu verilir ve başarı harf notu FF olarak işlem görür.

(10) Sınav sonuçlarına, yargı yolu açık olmak üzere maddi hatalar dışında itiraz edilemez. Maddi hata itirazları, sınav sonuçlarının Öğrenci Bilgi Sisteminde ilan edilmesini izleyen en geç beş iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüklerine yazılı olarak yapılır. Süresi içinde yapılmayan itirazlar dikkate alınmaz. Enstitü yönetim kurulunca, gerektiğinde dersin sorumlu öğretim elemanı(lar)ının görüşü de alınarak, sınav kâğıtlarında ve sınav not çizelgelerinde maddi hata belirlenirse düzeltilir. Maddi hata ilgili öğrenciye de gösterilerek en geç on beş gün içinde duyurulur.

(11) Uzaktan eğitim programları ile ilgili eğitim-öğretim esasları, bu Yönetmelikte belirtilen tezsiz yüksek lisans programlarının esaslarına tabidir.

Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretleri

MADDE 24 – (1) Öğrenim ücretlerine ilişkin olarak 2547 sayılı Kanunun 44 üncü ve 46 ncı madde hükümleri ile Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını veya sanatsal çalışmalar yapmasını sağlamaktır.

Tezli yüksek lisans süresi

MADDE 26 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama **süresi azami üç yıldır.** Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

Danışman atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 27 – (1) **Tezli yüksek lisans programı; toplam 21 krediden az olmamak üzere en az yedi ders ile bir seminer dersi, tez çalışması ve uzmanlık alan derslerinden oluşur.** Seminer dersi, tez çalışması ve uzmanlık alan dersleri kredisizdir.

(2) Enstitü yönetim kurulu; öğrencinin tercihi, ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun görüşü, ilgili başkanlığın önerisi ile her öğrenci için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar **üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri ya da doktora/sanatta yeterlik unvanı almış öğretim görevlileri arasında bir danışman atar.** Danışman atamada öğrenci tercihi, uzmanlık alanı ve danışmanlık yükleri dikkate alınır. **Tez çalışmasının niteliğinin** birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda, doktora/sanatta yeterlik unvanı almış kişiler yurtiçi ve yurtdışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumundan ya da yükseköğretim kurumu dışından ikinci danışman olarak atanabilir. Yurtiçi ve yurtdışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci danışman olarak kabul edilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(4) **Öğrenciler aldıkları dersleri üç yıl içerisinde tamamlamak zorundadırlar.** Bu süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden üç yıl geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dahil edilmez ve yerlerine danışmanın uygun göreceği ders/dersler enstitü yönetim kurulunca tekrar aldırılır.

(5) İlgili başkanlığın belirlediği program çerçevesinde, derslerin tamamlanacağı dönemde öğrenciye tez çalışmasına yönelik bir seminer dersi verilir. Seminer dersinin not değerlendirmesi; dersi yürüten öğretim üyesi tarafından Başarılı/Geçer (B) ya da Başarısız/Kalır (K) olarak yapılır.

(6) Derslerini başarıyla tamamlayan öğrenci, danışmanın onayı ile çalışmak istediği konu hakkında bir rapor hazırlayarak bir tez önerisi verir. **Tez önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.**

(7) Danışmanın çekilme talebi olması ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. **Danışmanlığı devam ederken emeklilik** veya başka bir nedenle kurumdan ayrılan öğretim elemanlarının, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tez önerisi kabul edilmiş öğrencisi varsa danışmanlıkları devam eder.

(8) Bilimsel hazırlık almayan öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşulu ve danışmanın önerisi ile **lisans derslerinden seçilebilir.** Bu derslerin toplam kredisi altı krediyi geçemez. Ayrıca alınacak bu dersler, ilgili enstitü anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

(9) İki yüksek lisans programını aynı anda yürütmekte olan öğrenciler her iki programa da sayılmak üzere en fazla iki ders alabilirler.

(10) Bir öğrencinin; lisanstan, enstitünün başka anabilim/ana sanat/bilim/sanat dallarından, Üniversitenin diğer enstitülerinden, farklı yükseköğretim kurumlarından aldığı ya da saydırdığı dersler ile iki yüksek lisans programını aynı anda yürütürken her iki programda da saydırdığı derslerin toplamı dörtten, kredileri toplamı da 12'den fazla olamaz.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 28 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü kurulu tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) **Öğrencinin tez çalışması ile ilgili en az bir adet bildirisinin, bir ulusal/uluslararası konferansta/kongrede/sempozyumda poster ya da sözlü sunuma kabul edilmiş veya sunulmuş olması ya da bir adet bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayıma kabul edilmiş veya yayımlanmış olması; sanat alanında yapılan çalışmalarda ise karma sanatsal etkinliğe katılmış olması veya süreli yayında bir makalesinin ya da tez çalışmasında yer alan eserinin yayınlanmış olması yüksek lisans tez savunmasına girme şartı olarak aranır.**

(3) Yayın şartını sağlayan öğrenci, tez danışmanının da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere yüksek lisans tezini enstitüye teslim eder.

(4) Tezli yüksek lisans tez jürisi; uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak danışmanın kendisiyle birlikte önereceği beş öğretim üyesi ve ilgili anabilim/ana sanat dalı başkanlığının önereceği beş öğretim üyesi içinden, enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri enstitülerin başka bir anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalından ya da başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Ayrıca, birisi ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalından, diğeri enstitülerin başka bir anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalından ya da başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üye belirlenir. İkinci danışmanı olan yüksek lisans tezleri için jüri beş asıl ve iki yedek üyeden oluşur ve ikinci danışman da jüri üyesi olarak atanır. **Tez jürisi; enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen zorunlu sebepler dışında değiştirilemez.**

(5) Öğrenci, enstitü yönetim kurulunca atanmalarını izleyen on beş gün içinde tezini jüri üyelerine teslim eder. **Jüri üyeleri enstitünün yazılı davetiyle, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı bir ay ertelenebilir.** Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda enstitü yönetim kurulu resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri, söz konusu tez hakkında kişisel raporlarını hazırlar. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, enstitünün ilgili anabilim/bilim dalı tarafından en az 7 gün önceden duyurulur. Tez sınavı; tez çalışmasının sunulması, savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üye/üyeler yerine yedek üye/üyeler ilgili başkanlık tarafından tez savunma sınavına davet edilir.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri; dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, ilgili başkanlık tarafından sınavı izleyen üç gün içinde kişisel raporlar ile birlikte enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı veren jüri üyesinin/üyelerinin gerekçesi tutanağa eklenir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, gereğini yaparak tezini en geç üç ay içinde aynı jüri önünde yeniden savunur.

(8) Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır veya öğrencinin talebi ve ilgili programın tezsiz yüksek lisans programı bulunması durumunda, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilir. Yeni

danışmanın teklifi üzerine öğrenci için enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir tez konusu belirlenir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(9) **Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar**, 2547 sayılı Kanunun 46ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. **Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.**

(10) **Azami öğrenim süresine ek olarak bir yıl süre kullanmasına rağmen tezini enstitüye teslim etmeyen öğrenci başarısız sayılır** ve yeni bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu öğrenciler yeni tez çalışmasına başlamadan önce danışmanın önerisi, ilgili başkanlığın görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayıyla program için gerekli olan üç dersi yeniden alırlar.

(11) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı, aksi belirtilmedikçe, Üniversiteye aittir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 29 – (1) Yüksek lisans tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış **en az üç kopyası** ile birlikte elektronik ortamda yazılmış en az bir kopyasını tez savunma sınavına girişi tarihinden itibaren **bir ay içinde enstitüye teslim etmek zorundadır.** Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezini ve enstitü tarafından istenen diğer belgeleri ilgili enstitüye teslim eden ve tezi tez yazım kurallarına uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine **Tezli Yüksek Lisans Diploması verilir.**

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans ders kredisi/sayısı ve süresi

MADDE 30 – (1) Amacı öğrencinin mesleki konuda bilgi düzeyini arttırmak ve mevcut bilginin kullanımını göstermek olan tezsiz yüksek lisans programı, öğrencinin **toplam 30 krediden az olmamak koşuluyla alacağı en az on ders ile dönem projesinden oluşur.** Tezsiz Yüksek Lisans Programını tamamlama süresi azami altı yarıyıldır.

Proje danışmanı atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 31 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, her öğrenci için ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile en geç birinci yarıyılın sonuna kadar bir öğretim üyesi veya doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip bir öğretim görevlisi danışman olarak atanır. Danışmanın emeklilik, başka göreve atanma, hastalık veya diğer nedenlerle çekilme talebi olması ya da ilgili başkanlığın veya öğrencinin gerekçeli talebinin enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye yeni bir danışman atanır. Öğrencinin işlemleri danışmanı atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(2) Kesinleşen ders listeleri danışman tarafından onaylanır.

(3) Öğrenci, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla danışmanın önerdiği en çok üç dersi lisans derslerinden seçebilir.

(4) Öğrenciler **aldıkları dersleri üç yıl içerisinde tamamlamak zorundadırlar.** Bu süre içinde derslerini tamamlayamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden üç yıl geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez ve danışmanın uygun göreceği ders/dersler enstitü yönetim kurulunca tekrar aldırılır. Mezuniyet için genel not ortalaması en az 2,50/4,00 olmalıdır. Öğrenci, dönem projesi dersini alacağı yarıyıldan bu derse kayıt yaptırmak, yarıyıl sonunda dönem projesini proje yazım kurallarına uygun biçimde yazmak, ilgili başkanlığın belirlediği ve danışmanın da katıldığı bir program çerçevesinde seminer olarak sunmak zorundadır. Öğrencinin dönem projesi dersinin değerlendirmesi Başarılı/Geçer (B) veya Başarısız/Kalır (K) şeklinde danışmanı tarafından yapılır.

(5) Dersini tamamlayan öğrenci azami öğrenim süresine ek olarak bir yıl süre kullanmasına rağmen dönem projesi dersinden başarısız olursa yeni bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Gerek görülmesi halinde, yeni danışmanın önerisi, ilgili başkanlığın görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayıyla öğrenciye en fazla üç ders yeniden aldırılabilir.

(6) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 32 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine **Tezsiz Yüksek Lisans Diploması verilir.** Tezsiz Yüksek Lisans Diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 33 – (1) Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programının yürütülmesi tezsiz yüksek lisans programına ilişkin usullere tabidir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora ve Sanatta Yeterlik Programı

Programın amaç ve kapsamı

MADDE 34 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmak ya da özgün ve nitelikli bir sanat eserinin ortaya konulmasını, üstün bir yaratıcılık ve uygulama sergilemeye yönelik bir sanat eseri oluşturmasını sağlamaktır. Doktora/sanatta yeterlik çalışmaları sonunda hazırlanacak tezin;

- Bilime/sanata yenilik getirme,
- Yeni bir bilimsel/sanatsal yöntem geliştirme,
- Bilinen bir yöntemi yeni bir alana/sanata uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Doktora/sanatta yeterlik programları ve süresi

MADDE 35 – (1) Doktora/sanatta yeterlik programlarında; yüksek lisans derecesi aldıktan sonra başlayan öğrenciler için programın **azami süresi altı yıl**, lisans derecesi aldıktan sonra başlayan öğrenciler için programın **azami süresi dokuz yıldır.** Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(2) Doktora/sanatta yeterlik programları, yurtiçi ve yurtdışı bütünleşmiş doktora/sanatta yeterlik programları şeklinde de düzenlenebilir.

(3) Dış hekimliği ile ilgili doktora programlarının alan ve klinik çalışmaları, **enstitü ve fakültenin planladığı şekilde yürütülür.**

(4) Sanatta yeterlikte, doktora tezi yerine sergi, konser, resital veya proje şeklinde sanatta yeterlik çalışması yapılabilir. Sanatta yeterlik programı ile ilgili usuller doktora programı usullerine tabidir.

Danışman atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 36 – (1) Doktora programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için **24 krediden az olmamak** ve yüksek lisansta alıp saydırmış olmamak koşuluyla en az sekiz ders, bütünleşik doktora programına kabul edilmiş öğrenciler için ise, toplam 45 krediden az olmamak üzere en az 15 ders, **ayrıca yeterlik sınavı, tez önerisi, uzmanlık alan dersi ve tez gibi çalışmalardan oluşur.** (

(2) **Enstitü yönetim kurulu;** öğrencinin tercihi, anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı **akademik kurulunun görüşü, ilgili başkanlığın önerisi ile her öğrenci için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri arasından bir danışman atar.**

(3) Danışman atamada öğrenci tercihi, uzmanlık alanı ve danışmanlık yükleri dikkate alınır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda, doktora/sanatta yeterlik unvanı almış kişiler, yurtiçi ve yurtdışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumundan ya da yükseköğretim kurumu dışından ikinci danışman olarak atanabilir. Yurtiçi ve yurtdışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci danışman olabilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(5) **Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl,** lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır. **Bu süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler**

İçin dört yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için beş yıl **geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez ve danışmanın uygun göreceği ders/dersler enstitü yönetim kurulunca tekrar aldırılır.**

(6) Bu süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan bir dersin üzerinden dört yıl geçmesi halinde danışmanın uygun göreceği bir ders enstitü yönetim kurulunca tekrar aldırılır. Dört yılı geçen derslere ait notlar genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez.

(7) **Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar,** 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. **Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.** Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla doktora tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(8) Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin anabilim dalı görüşü alındıktan sonra enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. **Emekli öğretim üyelerinin,** Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tez önerisi kabul edilmiş öğrencisi varsa danışmanlıkları devam eder.

(9) İki doktora programını aynı anda yürütmekte olan öğrenciler her iki programa da sayılmak üzere en fazla iki ders alabilirler.

(10) Bir öğrencinin; enstitünün başka anabilim/ana sanat/bilim/sanat dallarından, Üniversitenin diğer enstitülerinden, **farklı yükseköğretim kurumlarından** aldığı ya da saydırdığı dersler ile **iki doktora programını aynı anda yürütürken her iki programda da saydırdığı derslerin toplamı dörtten, kredileri toplamı da 12'den fazla olamaz.**

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 37 – (1) Doktora yeterlik sınavının amacı, öğrencinin temel konularda bilgi derinliğine sahip olup olmadığının sınanmasıdır. Doktora programının ders yükümlülüklerini başarıyla ve en az 3,00 genel not ortalaması ile tamamlayan ve KPDS/ÜDS/YDS'den (İngilizce, Fransızca, Almanca) en az 55 veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan almış olan öğrenciler yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Genel not ortalaması 3,00'in altında olanlarda bu şart sağlanana kadar istenilen dersler enstitü yönetim kurulunun kararı ile tekrarlanır.

(2) Doktora yeterlik sınavları Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere yılda iki kez yapılır. Yeterlik sınavında başarılı olamayan öğrenci bir sonraki dönemde tekrar sınava girer. **Üst üste iki yeterlik sınavından başarısız olan öğrenciye, danışmanın uygun göreceği bir ya da iki ders enstitü yönetim kurulunca tekrar aldırılır. Bu dersi/dersleri geçmediği sürece öğrenci tekrar yeterlik sınavına giremez.**

(3) **Yeterlik sınavları;** anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun görüşü alınarak ilgili başkanlıkça önerilen on öğretim üyesi arasından, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen beş asil ve iki yedek üyeden oluşan doktora yeterlik komitesince düzenlenir. **Komite; sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla tez danışmanlarının da yazılı görüşünü alarak sınav jürileri kurar. Jüri; biri danışman ve en az biri aynı alanda çalışmak koşuluyla başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş öğretim üyesinden oluşur.** Doktora/sanatta **yeterlik komitesinin görev süresi iki yıldır.**

(4) Yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm halinde yapılır. Jüri tarafından yazılı sınavda başarılı bulunan öğrenci 60 dakikayı geçmeyecek şekilde sözlü performansa alınır. Sözlü performansta jüri, öğrencinin başarılıya da başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Sözlü performanstan da başarılı olan öğrenci yeterlik sınavını başarmış sayılır. Yazılı sınavda başarılı bulunan ancak sözlü performansta başarısız olmuş öğrenci bir sonraki yeterlik sınavında sadece sözlü performansa alınır. Sınav sonuçları, yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili başkanlık tarafından gerekçeli karar ile birlikte başarılı ya da başarısız olarak enstitüye bildirilir.

Doktora tez izleme komitesi

MADDE 38 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için danışmanın da görüşü alınarak ilgili başkanlığın önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) **Tez izleme komitesi,** biri danışman olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. Kalan iki üyenin biri ilgili anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalı içinden, diğeri ise öncelikli olarak bir başka yükseköğretim kurumundan veya üniversite içindeki başka bir anabilim/ana sanat/bilim/sanat dalından seçilir. **Tez izleme komitesi üyelerinin uzmanlık alanlarının tez konusu ile uyumlu olmasına** ve özellikle disiplinler arası tez çalışmalarında ilgili disiplinin öğretim üyelerinin görev almasına dikkat edilir. İkinci danışman komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir. Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın görüşü alınarak ilgili başkanlığın gerekçeli önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(3) Yurtdışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen programlarda öğrencinin gönderildiği kurum içinden atanan ikinci danışman, tez çalışması için yurtdışına gönderilen öğrenciler için ise öğrencinin danışmanı, tez izleme komitesi

raporuna esas teşkil edecek bir raporu komite toplantısından önce ilgili başkanlığa iletir. Tez izleme komitesi gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

Tez önerisi savunması

MADDE 39 – (1) Yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, söz konusu öneri ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine sunar.

(2) Tez önerisi savunması izleyicilere açık olarak yapılır.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine oy birliği ya da oy çokluğuyla karar verir. İlgili başkanlık tez izleme komitesinin kararını gerekçeleri ile birlikte tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirir.

(4) Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencinin önerisi reddedilmiş sayılır.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman atanmasını isteme ve yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi görevlendirilebilir. Programa, aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışmanı ve/veya tez konusu değiştirilen bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

(6) **Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır.** Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Karar ilgili başkanlık tarafından toplantıyı izleyen üç gün içinde başarısızlık durumunda gerekçeleri de eklenerek bir tutanakla ilgili enstitüye bildirilir.

(7) Tez izleme komitesi tarafından **üst üste iki kez veya toplamda üç kez başarısız bulunan öğrenciye** ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır. Ayrıca, yeni danışmanın teklifi ve **enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrenci için yeni tez konusu belirlenebilir.**

Doktora tezinin sonuçlanması

MADDE 40 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) **Öğrencinin doktora tez konusu ile ilgili en az bir adet bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış veya yayıma kabul edilmiş olması doktora tez savunmasına girme şartı olarak aranır.**

(3) Yayın şartını sağlayan öğrenci, tez danışmanının da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere doktora tezini enstitüye teslim eder.

(4) **Doktora tez jürisi; uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak** danışmanın tez izleme komitesi üyeleri ile birlikte önereceği beş öğretim üyesinden ve ilgili anabilim/ana sanat dalı başkanlığının önereceği beş öğretim üyesi içinden, enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. **Jüri, tez izleme komitesine ilave olarak en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur.** En çok bir kişi yükseköğretim kurumları dışında görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlardan önerilebilir. Ayrıca, birisi Üniversite içinden, diğeri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üye belirlenir. **İkinci danışmanı olan doktora tezleri için jüri yedi asıl ve iki yedek üyeden oluşur ve ikinci danışman da jüri üyesi olarak atanır. Tez jürisi enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen zorunlu sebepler dışında değiştirilmez.**

(5) Öğrenci, enstitü yönetim kurulunca atanmalarını izleyen on beş gün içinde tezini jüri üyelerine teslim eder. Jüri üyeleri enstitünün yazılı davetiyle, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı bir ay ertelenebilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda enstitü yönetim kurulu resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri, söz konusu tez hakkında kişisel raporlarını hazırlar. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, enstitünün ilgili anabilim/bilim dalı tarafından en az yedi gün önceden duyurulur. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması, savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üye/üyeler (TİK üyeleri hariç) yerine yedek üye/üyeler ilgili başkanlık tarafından tez savunma sınavına davet edilir.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında, salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili başkanlık tarafından sınavı izleyen üç iş günü içinde kişisel raporlar ile birlikte enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı veren jüri üyesinin/üyelerinin gerekçesi tutanağa eklenir.

(7) **Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, gereğini yaparak tezini en geç altı ay içinde aynı jüri önünde yeniden savunur.**

(8) Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen öğrenciye yeni bir konuda çalışmak üzere ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır.

(9) Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde bu Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını altı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuz yıl sonuna kadar tamamlamadığı için tez savunma sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde **en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir. Bu azami öğrenim süresince ek olarak bir yıl süre kullanmasına rağmen tezini enstitüye teslim etmeyen öğrenciye yeni bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır.** Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu öğrenciler yeni tez çalışmasına başlamadan önce danışmanın önerisi, ilgili başkanlığın görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla program için gerekli olan üç dersi yeniden alırlar.

(11) Herhangi bir sebeple danışman değişikliğine gidilen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(12) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

Doktora diploması

MADDE 41 – (1) Doktora tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci; doktora tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış **en az bir kopyası** ile birlikte elektronik ortamda yazılmış en az bir kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren **bir ay içinde enstitüye teslim etmek zorundadır.** Tez sınavında başarılı olmak ve **diğer koşulları da sağlamak kaydıyla,** doktora tezini ve **enstitü tarafından istenen diğer belgeleri** ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenciye **Doktora diploması verilir.**

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Elektronik ortam kullanılarak sınavların yapılması

MADDE 42 – (1) Lisansüstü programlarda tez izleme/savunma sınavı, salt çoğunluğun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurtdışında bulunması durumunda video konferans sistemi kullanılarak da yapılabilir.

Yeni kurulan ve gelişmekte olan akademik kurumlardaki araştırma görevlileri

MADDE 43 – (1) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yapmak amacıyla atanan araştırma görevlileri, ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün önerisi, danışmanı ve araştırmacı yetiştirme kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile ilgili enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği koşullara göre üniversitede lisansüstü eğitime kabul edilirler. Bu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin araştırma fonlarından öncelik verilme suretiyle desteklenir.

Özel anlaşmalar

MADDE 44 – (1) Üniversite ile resmi veya özel kurum/kuruluşlar arasında yapılan ve Senato tarafından onaylanan özel anlaşmalar çerçevesinde de lisansüstü eğitim yaptırmak amacıyla öğrenci kabul edilir.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 45 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri ve Yükseköğretim Kurulu, Senato ve Enstitü Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 46 – (1) 30/5/2012 tarihli ve 28308 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Gazi Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2013-2014 eğitim öğretim yılı güz döneminden önce kayıt yaptıran öğrenciler hakkında bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin yedinci fıkrası, 28 inci maddesinin ikinci fıkrası, 36 ncı maddesinin birinci fıkrası, 37 nci maddesinin birinci fıkrası ve 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 47 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gazi Üniversitesi Rektörü yürütür.